

Beiden zijn we al langer gegrepen door het werk van Manon Ruijters. Vooral omdat ze haar redenties zo navolgbaar weet op te schrijven. Al lezend horen we haar hardop denken over hoe leren in elkaar zit en neemt ze ons mee in verschillende concepten. In *Liefde voor leren* – de handelseditie van haar proefschrift – introduceert ze een taal die de diversiteit van leren schetst en hoe leren en ontwikkelen bij mensen te stimuleren is. Het boek staat boordevol interessante concepten en indelingen die bruikbare lessen voor de jeugdhulp opleveren. We beginnen met de zogenoemde ‘grondtonen van leren’ zoals beschreven in [dit artikel](#). Het is een pleidooi om meer taal te geven aan het gesprek over leren en zo de variëteit van leren zichtbaar te maken. Leren gaat niet alleen over kennis opdoen, maar bijvoorbeeld ook over innovaties tot stand brengen, nieuwe perspectieven innemen of samen iets nieuws creëren. Om de juiste grondtoon te kiezen is het belangrijk om te weten: wat is het dat geleerd moet worden? We zetten de zeven grondtonen op een rij om onze collega’s in de jeugdhulp te inspireren alle vormen van leren te herkennen en te benutten.

Informatief leren: de meest bekende vorm van leren, het overdragen van expertise, kennis, vaardigheden en inzichten. Dit gaat vooral over de klassikale vormen van leren, zoals: training, opleiding, lezingen, literatuur en inwerken/opleiden van nieuwe collega’s door een meer ervaren professional.

“Hoe komt het dat...?”. Het leren wordt niet van buiten aangereikt, maar komt uit de intrinsieke motivatie van de lerende.

Onderzoekend leren: ontstaat vanuit nieuwsgierigheid en de wens te weten te komen hoe iets in elkaar zit en beter kan. Dit leren begint vaak met hoe-vragen als “Hoe zit het met...?” of

Transformatief leren: het fundamenteel veranderen van perspectief, anders kijken. Het is een vorm van leren waarbij je oude, ontoereikende manieren van kijken vervangt door nieuwe, bredere, betere manieren van kijken waardoor het handelen in waarde toeneemt. Bestaande schema’s en denkpatronen worden opengebrouwen, denk bijvoorbeeld aan een beweging als ‘van zorg vóór, naar zorgen dát’.

TRANSFORMATIEF
leren

ONDERZOEKEND
leren

ERVARINGS leren

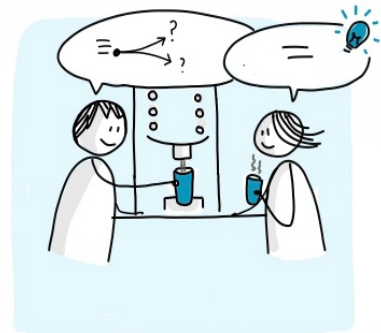

Ervaringsleren: dit gaat over leren door te praktiseren en daar vervolgens op te reflecteren. Je leert over jezelf in relatie tot een opgedane ervaring, de context waarbinnen die plaatsvond en de betrokken anderen in het hier-en-nu. Centraal staat de terugkijken op een ervaring (die je 'als een film terugkijkt') als unieke en waardevolle bron van leren.

weten en dan gaan uitzoeken hoe het moet. Je gaat collega's raadplegen, afspraken of regels achterhalen, met elkaar sparren en een vraag stellen bij de koffieautomaat. Kenmerkend is daarbij de onderliggende intentie goed werk te willen leveren.

Impliciet leren: het vanzelfsprekende leren dat ontstaat doordat we geconfronteerd worden met de praktijk, waarin we dingen niet

IMPLICIET leren

Collectief leren: leren in een collectiviteit, met een groep, waarbij je met elkaar bepaalt wat de vraag/opgave is, hoe iedereen daarop aanhaakt, wie erbij nodig zijn, welke ambitie je nastreeft en wanneer goed ook echt goed genoeg is. Het gaat niet om het eigen leren te doorgronden, maar ook te begrijpen hoe de ander leert en hoe elkaar daarbij te versterken.

leidt tot een concreet, fysiek product waarin de gevonden inzichten worden neergelegd. Bij dit leren gaat het om het verdiepen van inzichten in de huidige patronen, het vermogen nieuwe inzichten, procedures, werkwijzen vorm te geven in iets tastbaars en deze vervolgens te verspreiden. Je maakt dus iets nieuws met elkaar.

Generatief leren: volgt het onderzoekende leren op, en

GENERATIEF leren

Wij – Marjan Besemer en Mariska van der Steege – zijn tijdens de coronapandemie begonnen samen literatuur te lezen over verandering in organisaties en het leren en ontwikkelen van professionals. Uit deze literatuur haalden we lessen voor de jeugdhulp. Deze lessen willen we via deze weg delen met onze collega's in de jeugdhulp en jeugdbescherming.